

Číslo jednací: KUJI 22195/2022
Sp. zn.: OŽPZ 630/2021
Vyřizuje/telefon: Kratochvílová/503

Rozhodnutí

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství (dále také OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina), jako příslušný orgán ochrany přírody podle ust. § 77a odst. 4 písm. e), i), k) a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v pozdějších zněních (dále jen „zákon o ochraně přírody“) na základě žádosti společnosti Kucián statika s.r.o., 17. listopadu 236, Pardubice, IČO 08055475, zastupující Kraj Vysočina

nepovoluje výjimku ve smyslu ust. § 43 odst. 1 a § 56 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody (posuzované zvláště chráněné druhy jsou uvedeny v odůvodnění)

neuděluje souhlas ve smyslu ust. § 44 odst. 3 zákona o ochraně přírody a

uděluje souhlas ve smyslu ust. § 37 odst. 2 zákona o ochraně přírody

k realizaci záměru „III/13111 Hlávkov – most ev. č. 13111-1“ (dále jen „záměr“). Jedná se o rekonstrukci mostu, který převádí silnici III. třídy mezi obcemi Hlávkov a Šimanov u Jihlavy a protíná přírodní rezervaci Rašeliniště Pod Trojanem (dále také PR Rašeliniště pod Trojanem“).

Odůvodnění

Na základě žádosti Ing. Martina Kuciána ze spol. Kucián statika s.r.o., 17. listopadu 236, Pardubice, IČO 08055475, o vyjádření se k záměru „III/13111 Hlávkov – most ev. č. 13111-1“, doručené na OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina dne 17. března 2021, bylo ve smyslu § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu (dále jen správní řád) zahájeno řízení o povolení výjimky ve smyslu ust. § 43 odst. 1 a § 56 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a udělení souhlasu ve smyslu ust. 37 odst. 2 a § 44 odst. 3 zákona o ochraně přírody.

Z důvodu přírodního významu území a z hlediska rozsahu dotčení zájmů ochrany přírody považoval, dále pro splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina za nezbytné svolat jednání. Dopisem ze dne 13. dubna 2021 společně s oznámením o zahájení řízení nařídil OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina jednání v souladu § 49 odst. 1 správního řádu a v souladu s § 83 zákona o ochraně přírody.

Dne 4. května 2021 se uskutečnilo jednání, na kterém byly vzneseny požadavky ochrany přírody a byly dále konzultovány potřeby a možnosti investora. Územím PR Rašeliniště pod Trojanem prochází migrační koridor velkých savců. Mapování migračních koridorů je obsaženo v dokumentu Komplexní přístup k ochraně fauny terestrických ekosystémů před fragmentací krajiny v ČR ([EHP-40 Fragmentace krajiny \(ochranaprirody.cz\)](#)). Fragmentace krajiny a populací patří k nejzávažnějším procesům ohrožujícím terestrickou biodiverzitu, což je zohledněno i ve strategických dokumentech ČR. V zápise z jednání je uvedeno, že žadatel předloží upravenou PD, tj. zahrnující potřebné parametry mostku (šíři 10 – 12 m). Vzhledem k tomu, že investor (jeho zástupce) upravenou PD nepředložil, vydal KrÚ Vysočina, OŽPZ 18. 5. 2021 rozhodnutí, kterým nepovoluje výjimku a neuděluje souhlas podle § 43 odst. 1, § 56 odst. 1 a 2, § 37 odst. 2 a § 44 odst. 3 zákona o ochraně přírody. Proti rozhodnutí se žadatel odvolal a odvolací správní orgán –

Ministerstvo životního prostředí vrátil rozhodnutím čj. MZP/2021/560/1196 sp. zn. ZN/MZP/2021/56296 ze dne 25. 11. 2021 věc ke OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina k novému projednání a rozhodnutí. Poté OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina opětovně vyzval zástupce žadatele k úpravě PD ve smyslu výše uvedeného zápisu z jednání dne 4. květně 2021, na což zástupce žadatele sdělil, že PD nebude upravovat.

K žádosti byla předložena projektová dokumentace zpracovaná Ing. Martinem Kuciánem a Ing. Jaromírem Kuciánem v únoru 2021 ve stupni DUSP (dále též „PD“).

Záměr řeší rekonstrukci silnice a opravu mostu, který převádí silnici III. třídy mezi obcemi Hlávkov a Šimanov u Jihlavy a protíná přírodní rezervaci Rašeliniště Pod Trojanem. Oproti stávajícímu stavu bude podle PD stavba rozšířena tak, že násep na každé straně zasáhne o ca 2-3 metry širší plochu přírodní rezervace.

K použití zákonných ustanovení zákona o ochraně přírody OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina uvádí: Část třetí a pátá zákona o ochraně přírody spočívá na zásadě ochrany zvláště chráněných území a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, přičemž ze zákonem uvedených důvodů lze povolit výjimku. OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina má za to, že výjimku je za splnění zákonných podmínek (spočívajících především v naplnění obsahu neurčitých právních pojmů) třeba povolit. OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina bude dále konkretizovat uvedené neurčité právní pojmy (vyznačeny kurzívou).

Podle § 43 zákona o ochraně přírody je možno (třeba) výjimku ze zákazů u zvláště chráněných území povolit mj. pokud *povolovaná činnost významně neovlivní předmět ochrany* zvláště chráněného území nebo pokud *jiný veřejný zájem* převažuje nad *zájmem ochrany přírody*. Při tom je nutno posuzovat obsah zákonného zákazu – zde už předem OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina konstatuje, že jde o zákaz podle ust. § 34 odst. 1 písmeno f) zákona o ochraně přírody, tj. zákaz *změny dochovaného přírodního prostředí* v rozporu s bližšími podmínkami ochrany přírodní rezervace. Bližšími ochrannými podmínkami přírodní rezervace „Rašeliniště pod Trojanem“ je v daném případě třeba souhlas mj. k povolování nebo uskutečňování změn dokončených staveb nebo staveb před dokončením.

Podle § 56 zákona o ochraně přírody je možno (třeba) výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů povolit, pokud jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, zde konkrétně *jiný naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu* (§ 56 odst. 2 písmeno c) zákona o ochraně přírody). K tomu lze dodat, že OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina nepovažuje za procesně účelné, aby žadatel sám doplňoval konkrétní zvláště chráněné druhy, které budou jeho záměrem dotčeny, a na základě rámcové žádosti učinil konkrétní druhy předmětem řízení sám. § 50 odst. 3 zákona o ochraně přírody není podle názoru OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina na místě aplikovat, protože zde uvedená možnost derogovat ochranu zvláště chráněných druhů z důvodů veřejné bezpečnosti dopadá na případy bezprostředního ohrožení bezpečnosti, což havarijní stav silničního mostu není. Pokud jde o posuzování dopadů na evropsky chráněné druhy, posuzuje se ještě *možnost jiného řešení požadovaného záměru a vliv záměru na stav zvláště chráněného druhu jako celku* (dosažení či udržení příznivého stavu druhu).

Ke konstrukci poměřování veřejných zájmů podle §§ 43 a 56 zákona o ochraně přírody OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina uvádí, že nejprve je záměr jako veřejný zájem třeba identifikovat, a dále porovnávat s de lege určeným veřejným zájmem na ochraně přírody (mimo ústavních ustanovení konkrétně podle § 58 odst. 1 zákona o ochraně přírody). Váhu veřejného zájmu posuzovaného záměru je třeba posuzovat i vzhledem k možné variabilitě tohoto záměru, jako kvantitě, technologickým možnostem, možným kompenzačním opatřením apod., tyto možné změny záměru se pak mohou odrážet v podmínkách (modech) vydaného rozhodnutí (výjimky). Tj. modifikovaný záměr s menším dopadem na chráněné zájmy může znamenat převahu veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody, zatímco záměr nemodifikovaný takovou převahu veřejného zájmu neznamenaá.

Stavební záměry včetně rekonstrukcí (provádění staveb) je třeba posuzovat v ochranných pásmech zvláště chráněných území podle § 37 odst. 2 zákona o ochraně přírody. Samostatně a nezávisle na zákazu § 34 odst. 1 písmeno f) zákona o ochraně přírody se posuzuje zásah nebo činnost vázaná na souhlas bližšími ochrannými podmínkami zvláště chráněného území podle § 44 odst. 3 zákona o ochraně přírody. OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina považuje za možné aplikovat §§ 44 odst. 3 a 37 zákona o ochraně přírody formou rozhodnutí, protože účastníci řízení jsou v tomto konkrétním řízení též vlastníci dotčených pozemků, tj. okruh účastníků je shodný s rozsahem účastníků ve stavebním řízení. Pokud jde o poměr § 44 odst. 3 a § 34 odst. 1 písmeno f) zákona o ochraně přírody, je podle názoru OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina potřeba aplikovat obě ustanovení, jednak jako výjimku ze zákonné povinnosti bližších ochranných podmínek a dále jako posouzení dopadu relativně konkretizovaného záměru v tzv. bližších ochranných podmínkách přírodní rezervace. Kritéria posuzování nejsou shodná, v případě § 34 odst. 1 písmeno f) zákona o ochraně přírody je v návaznosti na § 43 odst. 1 zákona o ochraně přírody rozhodující dopad na předmět ochrany a zvažování veřejného zájmu, zatímco v případě § 44 odst. 3 zákona o ochraně přírody je položen důraz na typizovaný zásah do bližších ochranných podmínek, přičemž bližší ochranné podmínky nemusí mít bezprostřední spojitost s předmětem ochrany.

Obecně ještě OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina dodává, že z pohledu investora není optimální, pokud je předmětem výjimky úplný stavební záměr (tj. na úrovni zpracované projektové dokumentace pro územní nebo stavební řízení), protože případné úpravy dokumentace vyvolané požadavky rozhodnutí na úseku ochrany přírody pak znamenají pro investora zbytečné náklady. To též u řízení podle § 56 zákona o ochraně přírody zákonodárce zdůraznil poukázáním na možnost poskytnutí předběžné informace.

Předmětem ochrany přírodní rezervace Rašeliniště pod Trojanem je soubor cenných biotopů, zejména nevápnitá mechová slatiniště a přechodová rašeliniště, vegetace vysokých ostřic, vlhké pcháčkové louky a smilkové trávníky, s výskytem zvláště chráněných a významných ohrožených druhů, které jsou na tyto biotopy vázány - prstnatec Fuchsův, vachta trojlistá, všivec mokřadní, rosnatka okrouhlolistá, ropucha obecná, ještěrka živorodá, mravenec rašelinný (Formica). Územím PR Rašeliniště pod Trojanem prochází migrační koridor velkých savců, z nichž na Vysočině se bude jednat zejména o kriticky ohroženého vlka a silně ohroženého losa evropského (též jde o evropsky chráněné druhy). Kromě toho je území cenné z hlediska entomologického, na rašelinné a mokřadní louky je dále vázána celá řada vzácných druhů hmyzu, z nichž mnohé jsou uvedeny v Červeném seznamu.

Kategorie přírodní rezervace byla stanovena na základě předmětu a cíle ochrany tohoto zvláště chráněného území. Cílem ochrany je zachování fenoménů přechodových rašelinišť, vlhkých typů luk a krátkostébelných trávníků. Rašeliniště jsou na Vysočině velmi vzácným přírodně krajinným segmentem. OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina podotýká, že i bez vyhlášení přírodní rezervace by dotčená lokalita požívala ochrany podle zákona o ochraně přírody jako významné krajinné prvky (vodní tok a rašeliniště).

Předmětem managementu jsou proto opatření vedoucí k ochraně a především k obnově přírodních procesů v ekosystémech. U kategorie rezervace se předpokládají především asanační zásahy a opatření, která vedou ke zlepšení stavu a stabilizaci celého ekosystému, včetně obnovy přirozených procesů, případně k eliminaci vnějších vlivů nebo jejich následků.

Při stanovení hranic přírodní rezervace se vycházelo zejména z vymezení zachovalých biotopů a stanovišť. Hranice PR je vedena tak, aby pokrývala co největší množství cenných přírodních prvků a ploch. Do území byly zahrnuty celé funkční ekosystémy případně části schopné plnit všechny jeho potřebné funkce. Velikost plochy představuje minimální velikost daného fyziotypu, při níž lze předpokládat zachování autoregulačních schopností a perspektivu dalšího přirozeného vývoje bez větších celoplošných managementových zásahů a opatření. Je to současně minimální plocha, která odpovídá kritériím ochrany v kategorii rezervace.

V plánu péče pro toto území jsou vymezeny tzv. dílčí plochy se stručnou charakteristikou a doporučenými zásahy. Na plochách, které navazují na komunikaci, jsou navržena opatření v podobě potřebného prosvětlování (probírky dřevin), mozaikovitého kosení, navrhováno je i umístění menší tůně. Uvádí se zde silné ovlivnění splachy z komunikace, pokud se silnice rozšíří, splachy se posunou do cennějších partií rašeliniště.

S ohledem na výše uvedené charakteristiky zvláště chráněného území má OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina za to, že povolovaná změna – rekonstrukce - může závažně ovlivnit předmět ochrany přírodní rezervace Pod Trojanem. Záměr je tedy podle § 43 odst. 1 zákona o ochraně přírody možno povolit pouze z důvodů převažujícího veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody. OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina opakovaně konstatuje, že zájem na opravě komunikace a mostku je zájmem veřejným, byť nikterak zásadním (jde o nefrekventovanou silnici III. třídy, veřejnou dopravu reprezentují ca 2 páry autobusů denně). Rekonstrukci by bylo možno provést se zvýšenými náklady k přírodě citlivějším způsobem – zvětšením (rozšířením) mostu, čímž zároveň dojde ke zmenšení plochy rašeliniště ovlivněné náspem. Taková změna by rovněž znamenala přepracování PD. OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina tedy konstatuje, že u záměru ve stávající podobě převažující veřejný zájem nad zájmem ochrany přírody neshledává. Stejně tak je tomu při posuzování zásahu do biotopu zvláště chráněných druhů. Uvedené úpravy záměru by zasáhly menší část biotopu zvláště chráněných druhů především rostlin) a zároveň by napomohly zlepšení migrace evropsky chráněného vlka obecného, jehož migrační koridor nadmístního významu je v údolí Jiřínského potoka vymezen (průchod losa evropského je naopak nepravděpodobný). Střet s těmito druhy (i s jinou zvěří) je na uvedeném úseku komunikace nepřilíš předpokládatelný pro malou frekvenci vozidel, je ale třeba dodat, že práce rekonstrukce a rozšíření komunikace povede ke zrušení omezení rychlosti vozidel. Pro evropsky chráněné druhy, jak je uvedeno výše, je třeba posuzovat i jiné, než navrhované řešení – při tom je potřeba dosáhnout kompromisu mezi optimálním cílem a ekonomickou náročností variantního řešení. K vlivu záměru na stav uvedených evropských druhů jako celku nedojde. V daném případě OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina optimální řešení nepožaduje. Na základě výše uvedeného je OŽPZ přesvědčen, že pro povolení výjimky ve smyslu § 43 k rozšíření komunikace protínající PR v podobě náspu (zasypání části území po obou stranách komunikace v šíři cca 3 m) nejsou splněny zákonné podmínky. Výjimku ze zákonných zákazů je možné povolit v případě, že převažuje jiný veřejný zájem nad ochranou přírody a pouze tehdy, neexistuje-li jiný způsob řešení. OŽPZ na jednání uvedl, že oprava menší komunikace je veřejným zájmem, nelze však souhlasit se způsobem provedení. Zvětšení výšky a světlosti stávajícího mostu umožní nejen migraci velkým savcům (a to i v případě, že nebudou vyžadovány ideální parametry stanovené pro migrační koridory), ale především omezí zásah do vlastního území PR, protože nedojde k zasypání části vlastního území PR.

Souhlas podle § 44 odst. 3 zákona o ochraně přírody je třeba mj. ke změně dokončené stavby, tj. v daném případě k rekonstrukci mostku a silnice. Apriorně se tedy jedná o činnost, která může negativně ovlivnit zájmy, pro které byla přírodní rezervace zřízena. Vlastní hodnocení je zde shodné s aplikací § 43 odst. 1 zákona o ochraně přírody – rekonstrukce silnice a mostku zasáhne do plochy rezervace (náspy), při tom ale existuje citlivější řešení s menším dopadem na biotop přechodového rašeliniště, který je předmětem ochrany přírodní rezervace. V rozsahu požadovaného zásahu tedy OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina spatřuje rozpor s § 44 odst. 3 zákona o ochraně přírody (plán péče mj. konstatuje, že plocha přírodní rezervace představuje minimální plochu, na níž lze předpokládat zachování autoregulačních přírodních procesů). Proto též OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina považuje bez další regulace zásah do rašeliniště, které je součástí přírodní rezervace za protizákonné.

Ochranné pásmo zvláště chráněných území (v tomto případě PR Rašeliniště pod Trojanem) zajišťuje ochranu vlastního území před rušivými vlivy. K umístění, povolování nebo provádění staveb v ochranném pásmu je nutný souhlas orgánu ochrany přírody. Na základě výše uvedeného je OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina přesvědčen, že je možné vydat souhlas se záměrem ve smyslu § 37 zákona o ochraně přírody.

Ministerstvo životního prostředí v rozhodnutí, kterým vrací věc k projednání k OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina mj. uvádí, že případné povolení je možné vázat na podmínky nebo opatření. V tomto konkrétním případě bylo možné k záměru udělit výjimku resp. souhlas s podmínkami. Tyto podmínky (mody) by ovšem zasahovaly do předložené (tj. nepřepracované) PD, což zástupce žadatele výslovně odmítá. OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina zde respektuje, že zástupce žadatele jedná jeho jménem, protože žadatel sám na jednání 4. květně 2021 úpravy PD nevyklučoval. OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina by tedy nepovažoval vůči zástupci žadatele za správné ukládat do kladného rozhodnutí podmínky, o nichž je zřejmé, že s nimi zástupce žadatele nebude souhlasit. Zákon nikterak nepopisuje, jaký rozsah podmínek je možné v rozhodnutí uložit. Podle OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina jsou rovnocennou procesní alternativou podmínky v kladném rozhodnutí nebo záporné (nepovolující) rozhodnutí s tím, že žadatel po úpravě PD může využít ust. § 101 písmeno b) správního řádu. Vzhledem ke známému postoji zástupce žadatele volí OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina druhou možnost. OŽPZ KrÚ Kraje Vysočina ovšem v těchto případech považuje za nutné žadateli naznačit, po úpravě jakých parametrů se záměr dostane do zákonných limitů a výjimku bude možné povolit (souhlas udělit). V daném případě jde o tuto úpravu: Stávající šíři mostku je potřeba v rámci rekonstrukce zvětšit. Tím bude zajištěna migrace (mj. i zvláště chráněných druhů živočichů), ale především se zmenší dotčení vlastního území PR Rašeliniště pod Trojanem (násypů) a to v místech přírodně nejceněnějších a necitlivějších, tj. v bezprostřední návaznosti na vodní tok. Minimální šířku nového mostu z hlediska výše jmenovaných zájmů ochrany přírody je třeba zvětšit z 5 m na cca 10 – 12 m.

Poučení o odvolání

Proti výroku tohoto rozhodnutí mohou podle § 81 správního řádu účastníci řízení do 15-ti dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí (dle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu se lhůta počítá ode dne následujícího po dni doručení) podat odvolání k Ministerstvu životního prostředí a to podáním u Krajského úřadu Kraje Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství.

Případné odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 82 odst. 2 správního řádu a musí být podáno v počtu 15 stejnopisů.

V Jihlavě dne: 9. března 2022

Ing. Martina Kratochvílová
odbor životního prostředí a zemědělství

Rozdělovník

Účastníci řízení nebo jejich zástupci:

DS

Holub Radek, Opatov č. p. 73, 58805 Opatov
Kucián statika s.r.o., 17. listopadu 236, 530 02 Pardubice
Kraj Vysočina, Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava

Obec Šimanov, Šimanov 58, 58842 Šimanov

Obec Vyskytná nad Jihlavou, Vyskytná nad Jihlavou 67, 58841 Vyskytná nad Jihlavou

Povodí Moravy s.p. , Dřevařská 932/11 , Veverí, 602 00 Brno

Dodejkou do vlastních rukou:

Bajer Karel, Šimanov č. p. 66, 58842 Šimanov

Brychta František, Alšova 2640/20, 586 01 Jihlava

Denkócy Jitka, Luční 723, 34802 Bor

Dvořák Pavel, Hlávkov 53, 588 41 Vyskytná nad Jihlavou

Hezina Jiří, Šimanov č. p. 40, 58842 Šimanov

Norek Roman, Šimanov č. p. 27, 58842 Šimanov

Štěpán Josef, S. K. Neumanna 4161/1, 58601 Jihlava

Valášková Iva, Březinova 3952/73, 58601 Jihlava